

BẢO HỘ SỞ HỮU TRÍ TUỆ

động lực thúc đẩy hoạt động

ĐỔI MỚI SÁNG TẠO CÔNG ĐỒNG, NGHIÊN CỨU VÀ SẢN XUẤT KINH DOANH

✉ ThS. LÝ CÔNG DANH

PTP. Quản lý công nghệ và Thị trường công nghệ - Sở KH&CN Vĩnh Long



Phối hợp với Công ty Phát triển Tài sản trí tuệ Việt tập huấn tuyên truyền về Chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ

Quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) bảo hộ quyền nhân thân và quyền tài sản của chủ thể quyền đối với các thành quả lao động sáng tạo hay uy tín thương mại. Việc đánh giá khả năng bảo hộ SHTT thông qua các tiêu chuẩn tương đối trừu tượng (trình độ sáng tạo, khả năng gây nhầm lẫn, yếu tố đặc thù...) và được luật hóa. Vì vậy, ở mỗi bước nghiên cứu, chúng ta luôn vấp phải những khó khăn về các khái niệm và phải nhận biết nó thông qua áp dụng luật vào từng

trường hợp cụ thể.

Chỉ có chủ sở hữu đối tượng SHTT (hay còn gọi là chủ thể quyền) mới có quyền ứng dụng các kiến thức của mình vào cuộc sống, chỉ có họ mới có quyền chuyển giao, phổ biến kiến thức của mình và cũng chỉ có họ mới được phép bán những sản phẩm hình thành từ thành quả lao động sáng tạo của mình. Nếu thiếu từ “độc quyền” thì toàn bộ chế định về SHTT sẽ mất hết ý nghĩa. Những người lao động sáng tạo không cần phải chờ đến

khi có luật về SHTT mới biết cách sử dụng và bán các kiến thức của mình, nhưng nếu không có luật về SHTT thì bất cứ ai cũng có thể ăn cắp sáng kiến của các chủ thể quyền và làm giàu trên công sức của những người lao động sáng tạo. Đến một lúc nào đó sẽ không còn ai có ý định sáng tạo để phục vụ xã hội nữa.

Mặc dù quyền SHTT là một dạng độc quyền, song, đây không hẳn là một sự độc quyền mang tính tuyệt đối, độc quyền của SHTT là độc quyền được thực hiện thông qua cơ chế bảo hộ của pháp luật và được các cơ quan nhà nước có thẩm quyền thực thi.

Chủ sở hữu nhãn hiệu có quyền ngăn không cho người khác sử dụng nhãn hiệu trùng hay tương tự tới mức gây nhầm lẫn với nhãn hiệu được bảo hộ. Thông qua bảo vệ nhãn hiệu, chủ sở hữu nhãn hiệu bảo vệ uy tín thương mại của những sản phẩm do mình sản xuất hay dịch vụ do mình cung cấp.

Chủ sở hữu kiểu dáng công nghiệp (KDCN) thiết lập độc quyền sử dụng, định đoạt các kiểu dáng bên ngoài của sản phẩm do tác giả kiểu dáng sáng tạo ra. KDCN phải có tính mới và có khả năng dùng làm mẫu để chế tạo hàng loạt các sản phẩm công nghiệp, tiêu thụ công nghiệp. Chủ sở hữu KDCN có quyền ngăn không cho người khác sử dụng kiểu dáng trùng hay tương tự tới mức gây nhầm lẫn với KDCN được bảo hộ. Thông qua bảo vệ KDCN, chủ sở hữu bảo vệ thành quả lao động sáng tạo và uy tín thương mại đối với những sản phẩm do mình sản xuất. Vì thế, độc quyền KDCN chỉ thu hẹp trong phạm vi kiểu dáng của những loại sản phẩm mà mình đã yêu cầu bảo hộ.

Đối với sáng chế, giải pháp hữu ích là thoả thuận của xã hội đối với các nhà phát minh. Theo đó, trong một thời hạn nhất

định, nhà phát minh được độc quyền ngăn cấm những người khác không được sao chép, sử dụng và bán một sáng chế đã được cấp bằng bảo hộ. Đổi lại, nhà phát minh sẽ công bố các chi tiết của sáng chế cho công chúng biết. Hệ thống cấp bằng sáng chế là phân thưởng của xã hội dành cho những nỗ lực sáng tạo của nhà phát minh, đồng thời cũng là kênh quan trọng để cập nhật tri thức nhân loại từ những phát minh đó.

Một khi kiến thức được công bố, phổ biến thì bất cứ ai cũng có khả năng sử dụng và nhái theo. Nó trở thành tài sản công cộng. Nếu các kiến thức đó không được pháp luật bảo hộ thì sẽ dẫn đến hậu quả là không ai chịu phổ biến các bí quyết mà mình biết và hậu quả là trình độ khoa học kỹ thuật không phát triển lên được. Vì vậy, bảo hộ SHTT là động lực thúc đẩy hoạt động đổi mới sáng tạo công đồng, nghiên cứu và sản xuất kinh doanh.

Một số kết quả hỗ trợ doanh nghiệp tỉnh Vĩnh Long trong việc bảo hộ quyền SHTT đã thực hiện trong năm 2018:

- Hướng dẫn tổ chức cá nhân thực hiện các thủ tục hành chính về sở hữu công nghiệp: 48 đơn đăng ký nhãn hiệu; 02 đơn đăng ký nhãn hiệu tập thể; 04 đơn KDCN; 06 đơn đăng ký sáng chế; 02 đơn chuyển quyền sử dụng nhãn hiệu; 01 đơn hủy văn bằng; 02 đơn gia hạn nhãn hiệu.

Tổng số văn bằng bảo hộ của tỉnh (đến thời điểm 10/2018): 1.000 nhãn hiệu; 105 KDCN; 10 sáng chế, giải pháp hữu ích.

- Tham mưu UBND tỉnh ban hành quyết định trao quyền quản lý chỉ dẫn địa lý "Bình Minh" dùng cho sản phẩm bưởi Năm roi cho UBND thị xã Bình Minh.

- Tuyên truyền Cuộc thi sáng chế năm

2018 “Sáng tạo công nghệ cho cuộc sống hàng ngày” bằng hình thức dân tờ rơi ở nhiều địa điểm khác nhau.

- Tuyên truyền, phổ biến kiến thức nâng cao nhận thức các tổ chức, cá nhân về xây dựng, quản lý và phát triển nguồn lực tài sản trí tuệ của tỉnh, giữ gìn và phát huy các giá trị về lịch sử, văn hoá và danh tiếng của tỉnh Vĩnh Long, các đặc thù về chất lượng hàng hoá, dịch vụ của địa phương, phù hợp với quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Phối hợp với Cục SHTT, UBND thành phố Vĩnh Long tổ chức tập huấn “Quản trị tài sản trí tuệ trong doanh nghiệp” tại Trung tâm Văn hóa và Thể thao thành phố Vĩnh Long. Kết quả: 122 đại biểu tham dự gồm các sở, ban, ngành tỉnh; Sở Khoa học và Công nghệ các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long; UBND các huyện, thị, thành phố; các phòng, đơn vị liên quan thuộc UBND thành phố Vĩnh Long; hiệp hội ngành nghề, hợp tác xã (HTX), doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh Vĩnh Long.

Phối hợp với Công ty Phát triển Tài sản trí tuệ Việt tổ chức 02 cuộc tập huấn tuyên truyền về Chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ cho đối tượng là doanh nghiệp, hộ kinh doanh và HTX. Kết quả có 27 đơn vị tham dự.

- Hỗ trợ các hoạt động đăng ký bảo hộ, quản lý và phát triển tài sản trí tuệ, thúc đẩy hoạt động sáng tạo, xúc tiến thương mại, nâng cao năng lực cạnh tranh và mở rộng thị trường, gia tăng thị phần, thu hút và đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người tiêu dùng trong và ngoài tỉnh. Trong đó, ưu tiên hỗ trợ các sản phẩm



Hỗ trợ Công ty Cổ phần khoai lang Nhật Thành xây dựng KDCN bao bì sản phẩm bột khoai lang

chủ lực, đặc sản, có tiềm năng xuất khẩu, góp phần phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Kết quả: Hỗ trợ 26 tổ chức, cá nhân về thiết kế, tra cứu, tư vấn hồ sơ, nộp và theo dõi đơn đăng ký xác lập quyền (04 nhãn hiệu tập thể; 14 nhãn hiệu; 18 KDCN; 18 mã số mã vạch; 9 hệ thống nhận diện thương hiệu; 01 website; 01 chuyển nhượng quyền nhãn hiệu tập thể) và hỗ trợ phí đăng ký bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp cho 30 nhãn hiệu của 25 tổ chức, cá nhân.

- Công tác hỗ trợ doanh nghiệp về đổi mới công nghệ thực hiện tốt các thủ tục hành chính về các biện pháp thúc đẩy chuyển giao công nghệ, ứng dụng, đổi mới công nghệ và phát triển thị trường khoa học và công nghệ theo Luật Chuyển giao công nghệ 07/2017/QH14.

Việc bảo hộ quyền SHTT góp phần thúc đẩy hoạt động đổi mới sáng tạo của doanh nghiệp, góp phần đáng kể vào quá trình đổi mới công nghệ, chuyển giao công nghệ, tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội của đất nước trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế./.